

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА РИНКУ ПРАЦІ

О. К. Кузьменко, асистент

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Сучасний етап розвитку економіки України, якому притаманні динамізм, ризик, конкуренція, глобалізація, вимагає професійної підготовки фахівців економічного профілю, здатних розв'язувати не лише першочергові завдання виходу з кризи, а й отримання відповідного місця у світовому соціально-економічному просторі. На основі цього, постає проблема модернізації професійної підготовки майбутніх фахівців економічного напрямку підготовки. Для вирішення цього, при підготовці фахівців, використовують інформаційно-телекомунікаційні технології, що забезпечують підвищення самоосвітньої активності фахівців, їх професійний розвиток та саморозвиток.

Достатньо велика кількість наукових публікацій присвячено впровадженню інформаційних технологій (ІТ) у навчальний процес таких вчених, як Вільямса Р., Гершунського Б., Ершова А., Гуревича Р., Морзе Н. та інших. При цьому, актуальним залишається необхідність удосконалення навчально-виховного процесу підготовки фахівців економічного профілю на основі використання ІТ.

Метою роботи є з'ясування важливості використання та вивчення ІТ при підготовці майбутніх фахівців для забезпечення їх конкурентоспроможності на ринку праці.

Сучасні умови розвитку суспільства розширили та ускладнили процес навчання у вищих навчальних закладах (ВНЗ). Оскільки, в умовах розвитку інноваційно-інвестиційної моделі економіки на ринку праці, є важливим не лише володіння необхідним обсягом знань, але й уміння швидко і мобільно реагувати на зміни, вміння ефективно спілкуватися та орієнтуватися в інформаційному просторі, мати здатність постійно підвищувати свій професійний рівень. Отже, основним завданням вищої школи є підготовка фахівців до професійної діяльності в інформаційному просторі сучасного суспільства, забезпечуючи потреби галузей економіки в підготовці конкурентоспроможних

робочих кадрів, що сприяє економічному росту країни, збільшенню прибутків підприємств та доходів населення.

Для сучасної людини освіта визначає якість її життя, благополуччя, а головне – можливість самореалізації. Тобто, освіта виступає каталізатором прогресу та могутнім чинником розвитку інтелектуальних та продуктивних сил суспільства, забезпеченню сталого розвитку держави та покращення добробуту людини. Сучасний фахівець-випускник повинен опанувати фундаментальні та спеціальні знання; володіти методологією наукових досліджень й ІТ; вмінти використовувати все те нове, що з'являється у науці та практиці; вчасно адаптуватись до ринкових умов; постійно вдосконалювати свою кваліфікацію. Оскільки ринок праці вимагає підготовки нової генерації фахівців економічного профілю, які були б здатні розуміти економічні явища і процеси, що відбуваються як на макроекономічному, так і на мікроекономічному рівнях, володіти економічними методами ефективного впливу на розвиток економіки. Це пов'язано з швидкими темпами впровадження комп'ютерної техніки в усі галузі людської діяльності. Особливо активно цей процес відбувається в таких галузях, як освіта, економіка, медицина, промисловість. Таким чином, соціально-економічні перетворення в сучасному суспільстві висувають нові завдання перед системою освіти. Серед таких завдань виділяють [1]: підготовка спеціалістів зі знаннями комп'ютера в галузі своєї професійної діяльності; формування інформаційної культури майбутнього фахівця як складової загальної та професійної культури; підвищення ефективності і якості професійної підготовки випускників ВНЗ на базі нових ІТ навчання.

Однією з основних умов реалізації пріоритетних напрямів модернізації освіти, при підготовці висококваліфікованих фахівців, що здатні ефективно розв'язувати поставлені суспільством задачі, є вміння професійно застосовувати новітні ІТ. Але це можливо за умов набуття ними відповідних комп'ютерних компетенцій та навичок ефективно діяти в інформаційному середовищі.

Компетентність випускників сьогодні розглядається як результат і продукт діяльності вищої школи, тобто, як конкурентоспроможний товар на ринку праці; як здатність, готовність успішно виконувати професійні функціональні обов'язки.

Отже, необхідно навчити студентів підбирати програмне забезпечення, яке б відповідало специфіці вирішуваних задач та реалізовувало б вибраний економіко-математичний метод.

Сукупність персональних комп'ютерів, індустрії знань та мереж колективного користування утворюють єдиний інформаційний простір, в якому існують різноманітні інтелектуальні інформаційні системи. Опанування таких інформаційних продуктів відкриває фахівцям значні можливості їх професійного росту. Автоматизація дає можливість удосконалювати форми подання інформації, звільнити кібернетиків, економістів, менеджерів, маркетологів, бухгалтерів від трудомістких, монотонних операцій (групування даних, підрахунку підсумків, ведення рахунків).

Таким чином, використання сучасних ІТ, як головного інноваційного засобу, забезпечує формування основних професійних навичок у випускників ВНЗ, формуючи достатній рівень конкурентоспроможності фахівців на ринку праці.

Література

1. Николаенко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок XXI століття / С. М. Николаенко. – К. : Знання, 2006. – 253 с.

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ АВС ПРИ АНАЛІЗІ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

*В. І. Перебийніс, д.е.н., професор
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Для аналізу профорієнтаційної роботи доцільно використовувати метод АВС, що ґрунтується на принципі Парето.

Вищі навчальні заклади в останні роки, в умовах демографічної кризи, у зв'язку зі скороченням кількості випускників середніх шкіл зазнають проблем із набором абітурієнтів на ліцензовані місця за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». Одним із джерел поповнення студентських рядів є залучення до навчання випускників коледжів і технікумів відповідних напрямів підготовки.

Проведений АВС-аналіз набору в Полтавський університет економіки і торгівлі за інтегрованими програмами очного навчання засвідчив наступні регіональні тенденції:

– підгрупа А₁ (54,6 % набору) включає м. Полтаву (кооперативний, комерційний та нафтовий геологорозвідувальний технікуми – 49,0 % загального набору) та Полтавську область;

– підгрупа А₂ (24,8 % набору) включає суміжні з Полтавською областю (Кіровоградська, Черкаська, Сумська, Дніпропетровська, Чернігівська), кожна з яких забезпечила в середньому по 10,6 абітурієнтів;

– група В (10,3 % набору) включає Житомирську область (в основному випускників Житомирського кооперативного коледжу);

– група С (10,3 % набору) включає суміжні з Полтавською (Київська, Харківська) та інші області (всього 19 областей) – в середньому по 1,2 особи з області.

На підставі проведеного АВС-аналізу доцільно найбільшу увагу в подальшій профорієнтаційній роботі надати областям, що входять до підгруп:

– підгрупа А₁ (Полтавські кооперативний, комерційний та нафтовий геологорозвідувальним технікум);

– підгрупа А₂ (Кіровоградська, Черкаська, Сумська, Дніпропетровська та Чернігівська обл.);

– група В (Житомирський кооперативний коледж).

АВС-аналіз набору в Полтавський університет економіки і торгівлі на інтегровані програми очного навчання в розрізі напрямів підготовки та програм професійного спрямування дозволяє з'ясувати наступні тенденції:

– група А (88,8 % набору) включає напрями підготовки та програми професійного спрямування «Фінанси і кредит», «Товарознавство та експертиза в митній справі», «Товарознавство та комерційна діяльність», «Облік і аудит», «Документознавство та інформаційна діяльність» – в середньому по 38 осіб на один фах;

– група В (8,9 % набору) представлена напрямом підготовки «Харчові технології та інженерія» (19 абітурієнтів з 14 технікумів і коледжів України – в середньому 1,4 особи на один навчальний заклад);

– підгрупа С₁ (2,3 % набору) подана напрямами підготовки «Інформатика», «Економіка підприємства» та «Менеджмент» – в середньому 1,7 особи на один напрям;